

KRÁTCE

Radnice prodává chaty v horách

Praha 7 – Sedmá městská část zveřejnila záměr prodeje dvou rekreačních objektů, které jsou podle ní dlouhodobě málo využívané, a jejich provoz je ztrátový. Jedná se o penzion Supraphon ve Velké Úpě v Krkonoších a chatu Velký Semerink v Janově nad Nisou. Objekty budou prodány za 3 360 000 korun, respektive za 1 900 005 korun. Chatu Velký Semerink Praha 7 vlastní od roku 1956, před jedenácti lety ji pro městskou část začala provozovat společnost Sedmá ubytovací. Penzion Supraphon pořídilo bývalé vedení radnice teprve v roce 2010 za 16 milionů korun. Oproti předpokladům do ní však školní třídy nikdy nejezdily. **(ml)**

Železniční přejezd bude uzavřen

Praha 16 – Kvůli opravám trati dojde ke dvěma krátkodobým uzavírkám uzavření železničního přejezdu v ulici Karlická v Radotíně. Úplná uzavírka pro veškerou automobilovou dopravu bude probíhat ve dvou víkendových termínech 26. – 29. března a 2. – 4. dubna vždy od 8:00 do 20:00. Objízdná trasa je vedena z Radotína ulicí Zderazská na přes Třebotov, Kuchařik, Kuchař, Lety, Dobřichovice a Černošice. **(ml)**

„Kulaťák“ je nutné předělat, říká Praha 6

Praha 6 – „O budoucím vzhledu Vítězného náměstí v Dejvicích rozhodne urbanisticko-dopravní soutěž,“ informoval starosta Prahy 6 Ondřej Kolář (TOP 09). V průběhu nadcházejících měsíců prý města soutěž připraví tak, aby mohla být na podzim vyhlášena. Odborníci by měli řešit především dopravní situaci, která souvisí s otevřením tunelu Blanka. Jak už Pražský deník informoval ve svém středečním vydání v souvislosti s vyhodnocením dopadů Blanky na povrchovou dopravu, problematiké jsou především přechody pro chodce na samotném Vítězném náměstí a také ve Svatovítské ulici. Dopravní iniciativa Auto*Mat varuje před omezováním přechodů. Podle Koláře bude nutné také jinak situovat tramvajové zastávky i výstupy ze zastane metra Dejvické. „Stav náměstí je žalostný,“ konstatoval starosta. **(red, jfk)**

V pondělí pojede MHD podle svátečních řádů

Dokončení ze strany 1

V neděli a v pondělí pojedou metro, tramvaje a autobusy podle nedělních jízdních řádů. „Také pro železniční dopravu budou platit nedělní jízdní řády, v pondělí se navíc bude jezdit podle jízdních řádů pro státní svátek,“ sdělil mluvčí organizátora pražské MHD – společnosti ROPID Filip Drápal. V noci z neděle na pondělí a z pondělí na úterý podle něj bude platit standardní jízdní řád. Na provoz některých linek MHD bude mít vliv posun času v noci ze soboty na neděli, kdy se ve 2 hodiny ráno posunou ručičky o hodinu vpřed na 3 hodiny. „Většiny linek se změna nedotkne, jelikož jsou časové polohy každou hodinu stejné. Výjimkou jsou noční linky 513, 601, 602, 603, 605, 606, 608 a 610, pro které bude platit zvláštní jízdní řád,“ upřesnil mluvčí. U linek 604, 607 a 609 se pouze o hodinu opozdí odjezdy z těch zastávek, kde má být spoj podle jízdního řádu po druhé hodině ranní. **(red)**

Vedoucí osobní asistence obecně prospěšné společnosti Hornomlýnská **Jitka Citriaková**:

Práce s handicapovanými dětmi? Náročná, ale člověk rozvíjí sám sebe

VÁCLAVA BURDOVÁ

Praha – Každé dítě rádo objevuje svět. Některé děti ale u toho potřebují pomoc. A to neustále. Jinak to nejde, omezují je zdravotní překážky. Obecně prospěšná společnost Hornomlýnská se na děti s různým druhem postižení zaměřuje už 13 let. Jak náročná je práce osobního asistenta jste se bavili s jejích vedoucí Jitkou Citriakovou. Sociálním službám se věnuje už od střední školy. Co ji k nim přivedlo a proč se k pomáhajícím profesím uchylují i lidé z komerční sféry, kteří by si jinde mohli vydělat víc?

V Hornomlýnské se zaměřujete na pomoc dětem s kombinovaným postižením. Jak jim pomáháte?

Poskytujeme dvě registrované sociální služby, konkrétně odlehčovací službu a službu osobní asistence. Pojem odlehčovací služba je většinou pro laickou veřejnost úplně cizí. Setkávám se s tím, že lidé vůbec nevědí, co si pod tím představít.

O co se tedy jedná?

V podstatě to lidem přibližujeme jako alternativu speciální školky. Rodiče sem vodí své děti se zdravotním postižením, my se tu o ně staráme a rozvíjíme jejich dovednosti. Zaměřujeme se na děti od dvou do třinácti let z Prahy a Středočeského kraje. Dítě tu má vše, co potřebuje. Díky kvalifikované péči k nám dochází i děti s těžkým postižením.

S jakými zdravotními obtížemi k vám děti přicházejí?

Jde o běžně známá zdravotní postižení, jako jsou poruchy autistického spektra, Downův syndrom, poruchy chování, učení, různé disfunkce. Setkáváme se ale i s dětmi, které mají velmi vzácné syndromy, například Costello syndrom, Di-Georgův syndrom, Wolf-Hirschhornův syndrom. Jedná se o syndromy, u kterých se i my musíme dovzdělávat, informovat se, abychom věděli, jak dětem zajistit co nejkvalitnější odbornou pomoc.

Jste vedoucí osobní asistence. V čem dětem pomáhají osobní asistenti?

Osobní asistenti pomáhají dětem přesně v tom, co potřebují. Je to terénní služba, takže asistenti dochází přímo za dítětem. Pomáhají mu doma, ve školách, školkách, nebo ho doprovází, kam je potřeba. Pomáháme dětem od tří do patnácti let. Přínosem pro rodinu je, že nemusí žít v izolaci. Rodiče mohou jít v klidu do zaměstnání, mohou si obstarat, co potřebují. Zároveň jejich dítě s postižením může navštěvovat školy, ať už běžného nebo speciálního typu, může se vzdělávat, hledat si kamarády. Dítě se velice rychle učí různé dovednosti. Je to pro něj přínosnější, než kdyby bylo stále zavřené doma. Může zažít běžný svět, začlenit se do běžného života.

V čem je pro dítě asistent či asistentka přínosem?

Je pro něj osobou, která mu zprostředkovává svět. Přibližuje mu ho. Učí ho. Rozvíjí ho v maximální možné míře, jaké je dítě schopno.

Jaký by měl být dobrý osobní asistent nebo asistentka?

Určitě by v našem případě

VEDOUČÍ osobní asistence v obecně prospěšné společnosti Hornomlýnské **Jitka Citriaková** k pomoci druhým tíhne už od dětství.

Foto: Archiv Jitky Citriakové

měli mít rádi děti a mít kladný vztah k dětem s postižením. Velikou výhodou jsou zkušenosti, ať už ze školy, praxe, dobrovolnické činnosti. Musejí mít motivaci pomáhat. Důležitá je trpělivost. Práce s dětmi s postižením je fyzicky i psychicky náročná. Je nutné hledat cesty, jak jim náš svět přiblížit, naučit je se orientovat a začlenit. Hodně věcí je pro nás automatických, protože vidíme, slyšíme, můžeme chodit, používat ruce. Děti s postižením se s věcmi seznamují jiným způsobem.

„Hodně věcí je pro nás automatických, protože vidíme, slyšíme, můžeme chodit, používat ruce. Děti s postižením se s věcmi seznamují jiným způsobem.“

Asistenti musí s dětmi překonávat řadu překážek. V čem dál je tato práce náročná?

Člověk musí být nejenom trpělivý, ale také citlivý. Děti mají dny, kdy je něco bolí, není jim nejlíp. Asistent musí vycítit, kdy je lepší odstoupit od stanoveného plánu a trochu polevit. Je důležité, aby byl citlivý k handicapu a potřebám dítěte. Úrovně náročnosti souvisí také s mírou postižení. Velkou výhodou práce s dětmi je to, že u dětí lze spatřovat posuny kupředu, vidíme, jak rostou, jak se zdokonalují, osamostatňují. Zároveň je velmi náročné být s dítětem, které má bolesti a přes obrovské úsilí všech se mu třeba nedaří dosahovat určitých dovedností. Pokroky jsou drobné a často vyžadují hodně času, trpělivosti a hledání nejrůznějších způsobů

práce. Když se to pak podaří, tak to prostě stojí za to.

Sama jste začínala jako osobní asistentka. Co vás k této práci přivedlo?

Někdo se rodí se sklonem pomáhat a být prospěšný druhým. To je asi můj případ. Od mala jsem ráda pomáhala a starala se, mám i mladší sestru, takže to může souviset i s tím. Už střední školu jsem si vybrala se sociálním zaměřením, absolvovala jsem různé praxe. Bavilo mě to a naplňovalo. Pokračovala jsem v tomto směru i na vysoké škole. Provází mě to od dětství přes všechna studia až doposud. Možná to nemůže dělat každý, ale nikdy není pozdě s pomáhající profesí začít. Motivovaných lidí není v tomto směru nikdy dost.

Máte na starosti výběr nových asistentů. Často s nimi mluvíte. Co lidi motivuje pomáhat?

U výběrového řízení se ptám přesně na otázku, co lidi motivuje pracovat pro neziskovou organizaci jako osobní asistent. Někdo má to prostředí rád a pomáhat ho baví. Má vlastní zkušenost v rodině či blízkém okolí. Jiní k nám přicházejí z komerční sféry. Takový člověk třeba dlouhodobě vykonával práci, která ho neuspokojovala. Vztahy na pracovišti nefungovaly, byl pod velkým tlakem. Na práci navíc nebyl vidět takový výsledek a člověk z ní neměl uspokojení, jako máme my tady. Dobrý pocit z pomoci druhým je asi ta nejsilnější motivace.

Řada lidí tvrdí, že práce s dětmi je sice náročná, ale obohacující. Jak je to zde?

Určitě je tato práce obohacující. U mě nejvíce proto, že se člověk dívá více kolem sebe. Stále hledá způsoby, jak se s dítětem sladit, jak mu

nabídnout věci, které potřebuje. Člověk rozvíjí svou citlivost vůči potřebám druhých. Více si všímá svého okolí. Ročního období, co se děje venku, různých změn. To vše pak přibližuje svým klientům. Já díky práci s lidmi věci kolem sebe mnohem více vnímám, prožívám a užívám si je.

Dětem pomáháte nejenom se základními potřebami, ale také se zapojením do většinové společnosti. Daří se to, ubývá bariér?

Je tu trend začleňování dětí s handicapem do běžných škol. Zde je otázka, do jaké míry je to vhodné.

Jaký je váš názor na inkluzi?

S naprostou integrací dětí s postižením do běžných škol se neztotožňuji. Myslím, že to není ku prospěchu ani jedné strany. Naše děti potřebují pomocníka a speciální prostředí. Běžnou výuku na prostá integrace může brzdit. Při správné integraci naopak děti vnímají, že se mohou například se spolužákem na vozíku normálně bavit, akorát má místo židle vozík a potřebuje bezbariérový vstup. Děti si rozvíjí sociální dovednosti. Jsou citlivé. Vědí, jak spolužákovi s handicapem mohou pomoci. V případě, že se to přežene, může inkluze všech dětí přinést více škody, než užítku.

Společnost jde dobrým směrem

Roste ve společnosti obecně podpora dětí s postižením?

Ano. O problematice se mluví. Je dobře, že děti nejsou zavírané do ústavů. Osobní asistence se podporuje. Myslím si, že se k ní společnost staví pozitivně a cítí, že je potřeba. Určitě nastal velký posun. Rodiče mají možnost chodit do zaměstnání a jejich děti se vzdělávat. Lidé jsou dnes zvyklí potkávat lidi na vozíku nebo dítě ve speciálním kočárku. Už se tolik nevychované dítě. Stále se setkávají s udivenými pohledy. Řešíme s nimi záležitosti z terénu a víme, že se asistenti stále dostávají do nepříjemných situací, kdy okolí reaguje neadekvátně. Některí lidé nejsou ani ochotni pomáhat. Křivdila bych ale společnosti, kdybych tvrdila, že se k lidem s handicapem staví jenom zady. Myslím si, že jdeme správným směrem.

Setkávají se tedy osobní asistenti i s negativními reakcemi, když doprovází handicapované dítě?

Pořád nejsme na úrovni, že by se asistenti nesetkávali s tím, že se na ně někdo divně dívá. Občas je napomenou, že mají nevychované dítě. Stále se setkávají s udivenými pohledy. Řešíme s nimi záležitosti z terénu a víme, že se asistenti stále dostávají do nepříjemných situací, kdy okolí reaguje neadekvátně. Některí lidé nejsou ani ochotni pomáhat. Křivdila bych ale společnosti, kdybych tvrdila, že se k lidem s handicapem staví jenom zady. Myslím si, že jdeme správným směrem.

Horší je to s financemi. Různé organizace upozorňují, že podpora od státu vystačí handicapovaným na pouhé čtyři hodiny asistence denně...

V úterý se k tomuto tématu uskutečnilo setkání v Lazarské, které organizovala obecně prospěšná společnost Asistence. Cílem tohoto setkání bylo upozornit na nedostatek finančních prostředků, které mají osoby s handicapem v případě, že chtějí žít co nejvíce běžný život, ale jsou při tom odkázáni na pomoc dalších osob. Služby, které by potřebovali, si však nemohou

zaplatit v plném rozsahu, jaký potřebují. Apelovalo se na možnost zahrnout v rámci novelizace zákona o sociálních službách možnosti individuální výše podpory pro lidi s postižením.

Pociťujete nedostatek peněz na péči i u vámi poskytované osobní asistence?

Ano. V průběhu let se nám také krátí požadované rozsa-hy asistencí, které souvisí s nedostatkem financí rodiny na úhradu služby v takovém rozsahu, jaké by jejich dítě a oni potřebovali. Příspěvek na péči jim nestačí, a proto hledají další způsoby, kde finance získat.

Každé dítě má jednoho asistenta, nebo se střídají?

Jedno dítě má jednoho asistenta. Někdy se střídají dva, to bývá maximum. Není dobré, aby se jich střídalo víc. Děti mají tendenci se na asistenta fixovat. Zároveň ho dítě vnímá jako autoritu, přítele, vzniká tam osobní vztah. I dítě s handicapem je třeba vychovávat, směřovat, určovat mu hranice, někam ho vést. To se daří mnohem lépe, když je u něj jedna, maximálně dvě stále osoby. Už při výběru asistenta klademe důraz na dlouhodobou spolupráci.

„Velkou výhodou práce s dětmi je to, že u nich lze spatřovat posuny kupředu. Vidíme, jak rostou, jak se zdokonalují, osamostatňují. Zároveň je velmi náročné být s dítětem, které má bolesti a přes obrovské úsilí všech se mu nedaří dosahovat určitých dovedností.“

Kdo si vybírá koho. Asistent dítě, rodiče asistenta, nebo zasa-hujete vy?

Kvalitních osobních asistentů je nedostatek. Poptávka je vysoká. Nedaří se nám ji uspokojovat. Výběrové řízení máme vypsané celý rok. Zájemci při něm prochází pohovorem, zjišťujeme jejich motivaci, kvalifikaci. Zároveň si předem musí projít nabídku dětí, které potřebují asistenta. Potřebujeme asistenty ke konkrétním dětem. Zadavatelem služby je rodina a ta rozhodne, jestli námi předvybraný asistent u nich bude pracovat nebo ne. Probíhají seznamovací schůzky. Rodina sdělí své představy, požadavky a cíle asistenční služby. Poté si všichni řeknou, zda mají zájem. Aby se mohlo asistovat dlouhodobě, je potřeba, aby si všichni vzájemně sedli a byli spokojeni.

Jitka Citriaková

- je vedoucí služby osobní asistence v obecně prospěšné společnosti Hornomlýnská
- po střední škole v Klášterci nad Ohří se sociálním zaměřením vystudovala sociálně pedagogickou asistenci na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a následně obor Sociální pedagogika na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze
- v Hornomlýnské pracuje od roku 2011, začínala zde jako osobní asistentka a sociální pracovníce